

Lausunto Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

VD/9182/11.00.03.00/2018

KR/SJ

Asia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena Vantaan ympäristökeskuksen ja ympäristöterveyden lausuntoa Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajentamista koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunnon määräaika on 5.7.2019.

Arviointiselostus liitteineen ja kuulutus löytyvät osoitteesta:

<https://www.ymparisto.fi/VantaanjatevoimalanlaajennusYVA>. Selostus on nähtävillä 7.5. – 5.7.2019 Vantaan kaupungin Länsimäen kirjastossa (Suunnistajankuja 2, 01280 Vantaa) ja maankäytön asiakaspalvelussa (Kielotie 13, 01300 Vantaa).

Hankkeen kuvaus ja arvioitavat vaihtoehdot

Vantaan Energia suunnittelee vuonna 2014 valmistuneen jätevoimalan laajentamista. Laajennus on osa yrityksen tavoitetta leikata hiilidioksidipäästöjään vuoden 2010 tasosta kymmenesosaan vuoteen 2030 mennessä ja lopettaa kivihiilen käyttö energiantuotannossa kokonaan 2020-luvulla. Hanke tukee myös Vantaan ja Helsingin kaupunkien tavoitteita olla hiilineutraaleja vuoteen 2035 mennessä. Jätevoimala polttaa vuodessa noin 370 000 tonnia kierrätykseen kelpaamatonta, syntypaikkalajiteltua jätettä. Laitos tuottaa vuodessa noin puolet koko Vantaan tarvitsemasta kaukolämmöstä sekä noin 30 % Vantaan vuotuisesta sähköntarpeesta. Laajennus lisäisi energiantuotantoa ja edistäisi kierrätyskelvottoman jätteen hyötykäyttöä. Se toteutetaan joko nykyisen voimalan kapasiteetin lisäyksellä tai erillisellä uudella tuotantoyksiköllä.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa käytiin läpi vaihtoehdot VEO, VE1 ja VE2. Vaihtoehdossa VEO laajennushanketta ei toteuteta. Voimalaitoksen kapasiteetti pysyy nykyisessä, noin 374 000 tonnissa poltettua jätettä vuodessa. Vaihtoehdossa VE1 olemassa olevien kattiloiden kapasiteettia lisätään niin, että jätevoimalan kokonaiskapasiteetti on noin 450 000 tonnia poltettua jätettä vuodessa ja vaihtoehdossa VE2 olemassa olevien kattiloiden kapasiteetin lisäyksen lisäksi jätevoimalaa laajennetaan uudella arinakattilalla 60–90 MWpa eli noin 150 000 tonnilla poltettavaa jätettä vuodessa, jolloin jätevoimalan kokonaiskapasiteetti olisi yhteensä noin 600 000 tonnia vuodessa.

Ympäristölautakunnan lausunto arviointiohjelmasta

Vantaan ympäristölautakunta on kokouksessaan 12.12.2018 antanut lausunnon jätevoimalan laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnossa on kiinnitetty huomiota jättejakeiden koostumuksen mahdolliseen muutokseen ja muutoksen vaikutukseen voimalan päästöihin, tarkasteltavan vaikutusalueen laajuuteen erityisesti melun ja hajun osalta, rakentamisen vaikutuksista pohjaveteen sekä onnettomuus- ja häiriötilanteisiin, jäteveden määrään suhteessa jätevesiviemärin kapasiteettiin, polttokapasiteetin kasvun vaikutukseen luonnonvarojen käyttöön, yhteisvaikutusten arviointiin alueen muiden toimintojen kanssa, liikenneyhteyksiin ja toteuttamiskelpoisuuteen jätteen synnyn ehkäisyyn ja kiertotalouden näkökulmasta.

Arvioinnin tulokset

Kaikkia ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkasteltuja toteutusvaihtoehtoja (VE1 ja VE2) voidaan pitää ympäristövaikutusten kannalta toteutuskelpoisina. Hankevaihtoehtoilla VE1 ja VE2 ei arvioida olevan sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joita ei voitaisi hyväksyä, estää tai lieventää hyväksyttävälle tasolle. Siten kumpaakaan tarkastelluista hankevaihtoehtoista ei ympäristönäkökohtien perusteella ole tarpeen sulkea pois jatkotarkastelusta. Louhinnan ja muiden rakentamistoimenpiteiden suunnittelussa sekä poikkeus- ja häiriötilanteisiin varautumisessa tulee kuitenkin huomioida hankealueen itäosassa sijaitseva rautatietunneli.

Laajennushankkeella arvioidaan olevan vähäisiä myönteisiä vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä ilmastoon, koska hyödyntämällä kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia energiantuotantoon voidaan vähentää kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää sekä fossiilisten energianlähteiden käyttöä. Poltossa muodostuvien tuhkien hyötykäytöllä voidaan lisäksi korvata neitseellisten materiaalien käyttöä maarakentamisessa, mikäli niiden laatu sen sallii.

Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia arvioidaan syntyvän rakentamisen aikaisesta liikenteestä, melusta ja luonnonvarojen käytöstä sekä toiminnan aikaisista liikenteen päästöistä ja poltossa muodostuvista jätteistä ja sivutuotteista.

Lähialueen toiminnoilla voi olla vähäisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen muuhun liikenteeseen ja liikenteen päästöihin. Liikennemäärien lisäys johtuu kuitenkin pääosin alueen muista hankkeista, joiden liikennemääriin verrattuna jätevoimalan liikenteen lisäys on vähäistä. Alueen toiminnoilla ja lisääntyvällä liikenteellä voi olla lisäksi vähäisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen ilmanlaatuun.

Hanke- ja nollavaihtoehtojen merkittävimmät ympäristövaikutukset on esitetty kootusti alla olevassa taulukossa.

	VE0	VE1	VE2
Rakentamisen aikaiset vaikutukset	nykytilanne ei muutu	Olemassa olevien kattiloiden kapasiteettia lisätään siten, ettei rakennustöitä tarvita.	Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia liikennemääriin, meluun sekä luonnonvarojen käyttöön. Alueen liikenne lisääntyy hieman. Rakennustöiden aiheuttama melu voi hetkellisesti haitata asuinviihtyvyyttä. Luonnonvaroja tarvitaan laajennuksen rakentamiseen. Ei merkittäviä ilmanlaatuvaikutuksia. Ei todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia pohjavesien virtaussuuntiin tai vedenlaatuun laitosalueella tai Fazerilan pohjavesialueella, mutta vaikutukset riippuvat rakentamisen aikaisesta vesienhallinnasta, jätebunkkerin sijoituksesta ja louhinnan laajuudesta laitosalueella. Louhinnan ja muiden rakentamistoimenpiteiden suunnittelussa huomioidaan hankealueen itäosassa sijaitseva rautatietunneli.
Yhdyskuntarakenne ja kaavoitus	nykytilanne ei muutu		Laajennuksen toteutus ei edellytä kaavamuutoksia eikä

		hankkeella ole merkittäviä vaikutuksia alueen kaavoitukseen, koska laajennus sijaitsee olemassa olevan voimalan laitosalueella. Vaihtoehdon VE2 suunnittelussa on myös huomioitu tulevan parkkipaikan sijoitus sekä yleiskaavan uusi tieyhteys, joka kulkee Porvoonväylän ja jätevoimalan välissä.
Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö ja aineellinen omaisuus	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä maisemavaikutuksia. Laajennusrakennus muuttaa maisemaa jonkin verran, mutta ei merkitsevästi muuta alueen maiseman tai kaupunkikuvan luonnetta. Vaikutukset kulttuuriperintöön tai aineelliseen omaisuuteen eivät muutu nykytilanteesta.
Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin tai viihtyvyyteen, sillä laajennus sijoittuu olemassa olevalle laitosalueelle eikä toiminnan luonne laitosalueella muutu.
Liikenne	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia alueen liikenteeseen. Liikenne lisääntyy, mutta alueen kokonaisliikennemäärät huomioiden vain vähän. Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia liikenteen päästöihin. VE2:ssa päästöt ovat hankevaihtoehtoa VE1 suuremmat johtuen kuljetettavan jätteen suuremmasta määrästä.
Melu	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia. Laskennallisen selvityksen perusteella jätevoimala ja sen toimintaan liittyvä liikenne eivät laajennuksen jälkeen aiheuta merkittäviä ympäristömelutasoja alueella.
Ilmasto, ilmanlaatu ja haju	nykytilanne ei muutu	Ilmasto: vähäisiä myönteisiä vaikutuksia, koska hyödyntämällä kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia energiantuotantoon voidaan vähentää fossiilisten energianlähteiden käyttöä. Ilmanlaatu ja haju: Ei merkittäviä vaikutuksia. Jätevoimalan savukaasupäästöjen aiheuttamat ulkoilman epäpuhtauspitoisuudet ovat pieniä. Hajuvaikutukset lähialueilla eivät oleellisesti muutu, vaikka jätevoimalan kapasiteettia lisätään.
Maa- ja kallioperä sekä pohjavedet	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä normaali-toiminnan aikaisia vaikutuksia alueen maa- ja kallioperään, pohjaveden määrälliseen tai laadulliseen tilaan laitosalueella tai Fazerilan pohjavesialueella tai hankealueen itäosassa sijaitsevaan rautatietunneliin.
Vesistöt	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia vesistöihin. Jätevoimalasta ei pureta likaisia jätevesiä suoraan vesistöön, vaan ne johdetaan puhdistettavaksi jätevedenpuhdistamolle. Savukaasupäästöillä tai niistä mahdollisesti aiheutuvalla hiukkaslaskeumalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia lähialueen pintavesien laatuun.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä suoria vaikutuksia, koska laajennus sijoittuu olemassa olevaan laitokseen (VE1) tai laitosalueelle (VE2). Likaisia jätevesiä ei pureta suoraan vesistöihin ja savukaasupäästöjen aiheuttamat ulkoilman epäpuhtauspitoisuudet ovat pieniä.
Luonnonvarojen hyödyntäminen	Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia, koska alueella muodostuvista	Vähäisiä myönteisiä vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen, koska hyödyntämällä kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia energiantuotantoon voidaan

	jätteistä osa on kuljetettava muualle käsiteltäväksi ja energiantuotannossa on hyödynnettävä muita polttoaineita.	vähentää kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää sekä fossiilisten energianlähteiden käyttöä. Poltossa muodostuvien tuhkien hyötykäytöllä voidaan lisäksi korvata neitseellisten materiaalien käyttöä maarakentamisessa, mikäli niiden laatu sen sallii.	
Toiminnassa muodostuvat jätteet ja sivutuotteet	nykytilanne ei muutu	Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia, koska poltossa syntyvien jätteiden ja jätevesien määrän arvioidaan lisääntyvän suhteessa poltettavan jätteen määrään. Vaihtoehdossa VE2 muodostuu enemmän jätettä kuin vaihtoehdossa VE1.	
Häiriötilanteet ja onnettomuudet	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia, koska laitoksella varastoitaviin ja käytettäviin kemikaaleihin ja polttoaineisiin ei tule muutoksia verrattuna nykytilaan	Ei merkittäviä vaikutuksia, koska kemikaalien käyttö- ja varastointimäärät ovat samaa luokkaa tai pienempiä kuin nykyisessä laitoksessa. Haitallisten aineiden varastoinnissa ja käytössä varaudutaan häiriö- ja vahinkotilanteisiin yhtä kattavasti kuin nykyisessä laitoksessa.
Yhteisvaikutukset	Alueen toiminnoilla ja lisääntyvällä liikenteellä voi olla vähäisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen ilmanlaatuun. Jätevoimalan laajennuksen ilmanlaatuvaikutukset ovat savukaasujen leviämismallinnuksen mukaan kuitenkin vähäiset. Vähäisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen muuhun liikenteeseen ja liikenteen päästöihin, mutta liikennemäärien lisäys johtuu pääosin alueen muista hankkeista.		
	Ei merkittäviä yhteisvaikutuksia alueen melutasoihin.		

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 8

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto:

Ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa:

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kattavasti käyty läpi eri vaihtoehtojen ympäristövaikutukset ja selostus täyttää YVA-asetuksen vaatimukset. Ympäristölautakunnan YVA-ohjelmasta esittämät asiat on huomioitu hyvin selostuksessa ja ympäristöhaittojen arvioinnin vaikutusaluetta voidaan pitää riittävän laajana melu- ja ilmapäästöselvitysten tulosten perusteella.

Ympäristölautakunta kiinnitti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa huomiota rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin. Arviointiselostuksessa on riittävästi arvioitu rakentamisen aikaisia ympäristövaikutuksia. Yllättäviin tilanteisiin, joista aiheutuu haittaa, voidaan puuttua tarvittaessa maankäyttö- ja rakennuslain tai ympäristönsuojelulain nojalla rakentamisen aikana.

Arviointiselostuksen mukaan jätteenpolttolaitoksella vaihtoehdossa VE2 poltetaan pääsääntöisesti (70 - 90 %) erilaisten kierrätyslaitosten rejektejä. Kierrätykseen kelpaamattoman, syntypaikkalajitellun jätteen hyödyntäminen energiana on jätelain etusijajärjestyksen mukaista ja sillä tuetaan jätehuollon valtakunnallisia ja alueellisia kehittämistavoitteita. Hyödyntämällä kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia energiantuotantoon voidaan vähentää kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää sekä fossiilisten energianlähteiden käyttöä. Poltossa muodostuvien pohjakuonien hyötykäytöllä voidaan lisäksi

korvata neitseellisten materiaalien käyttöä maa-rakentamisessa, mikäli niiden laatu sen sallii. Ympäristölautakunta pitää arviointiselostuksessa esitettyä jätteenpolttokapasiteetin laajennusta perusteltuna mm. kaatopaikalle menevän jätteen määrän vähentämiseksi. Ympäristölupapäätöksessä tulee kiinnittää erityistä huomiota polttoon sallittavien jätteiden luetteloon, jotta kierrätykseen kelpaavan jätteen määrä poltossa pysyy mahdollisimman pienenä.

Arviointiselostuksessa jätteenpoltossa syntyvien jätteiden määrä on esitetty selkeästi. Jätteiden, erityisesti VE2 pohjatuhkan määrän kasvu on ymmärrettävää kapasiteetin kasvaessa. Tuhkien hyötykäyttöä rajoittavat mm. niiden sisältämät metallit. Tuhkan hyötykäyttömahdollisuuksiin tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota.

Päätös:

Päätettiin antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristöjohtajan esityksen mukainen lausunto.

Täytäntöönpano: lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Saara Juopperi, puh. 040 7680359
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)